

EESTI SKAUT

Sisuks:

Uue aasta uusi suundi

„Suomalainen Partioipoikaliito“ talve-
päevadel

skm. H. Michelson

Read sinule

Rebase Reis

Meie Malev

J. Rajaleid

Südatalvine sõit

H. Tammart

Hommik laagris

M. Jürna

Laagri eeltööd

E. Ots

Mõnda Eesti Skautide Malevast

R. Kärner

Praktilist

A. P.

Seiklushimuline veri

Gaidide nurk

XVIII aastak.

Jaanuar 1939

Käskkiri nr. 19

Eesti Skautide Malevale

§ 1.

Esimesel detsembril pühitsesid kogu Eesti hundud ja skaudid oma traditsioonilist emadepäeva. See on päev, mil kõik hundud ja skaudid oma igapäevased askeldused kõrvale jätavad ja pööravad oma erilise tähelepanu emadele.

Emadepäeval iga hundu ja skaudi püüe olgu näidata, et ta on skautlusest midagi saanud, juure õppinud kasulikke ja edusamme teinud. Võimatu on meie noortel tasuta armastaja ema hoolt ja vaeva muul teel kui sirgudes tublideks ning headeks poegadeks kasuks isamaale.

Olgu see päev Teil, minu armsad poisid, alati meeles ja olgu see tõeliseks emade austamise päevaks.

§ 2.

Eesti Skautmasterite Kogu otsustas 1938. a. „Emapäeva“ puhul valida oma au liikmeks tegeliku skautmasteri õigusega ja nimetusega Peastaabi ülema härra Arnold Gering'u, arvesse võttes tema püsivat kaastööd skautluse alal ja otsekohest südamliku sõprust skautluse vastu, mis olgu elavaks eeskujuks igale skaudile ja skaudijuhile.

§ 3.

Hinnates sügavat sõprust ja poolehoidu, mis sai osaks Eesti skautidele 1938. a. suvel Leedus Leedu skautide suurlaagris lubas peavanem annetada selle tänutäheks „välisvõõrastemärgid“ 1) Leedu skautide peavanem dr. Jurgis Alekna'le, 2) Leedu skautide välissekretärile Kazys Laucius'ele ja 3) Leedu suurlaagri juhile Vsevolodas Shenbergas'ele.

§ 4.

Avaldan teadmiseks, et peavanem lubas annetada Eesti skaudisõpruse, kestva poolehoidu ja kaastöö tänutäheks lugupeetud vanematele skauditegelastele a) „svastika lindiga“ rinnal kandmiseks Eesti Skaudisõprade Liidu esimehele skm. E. Maddisoo'le, Pärnu linnapeale hr. Hindrek Soo'le ja Pärnu Skaudisõprade seltsist hr. Voldemar Vau'le. b) „svastika nöelaga“ rinnal kandmiseks Alutaguse Skautide Malevast — hr. Karl Keltserile, Narva Skautide Malevast — hr. Vladimir Gernett'ile, Rakvere Skautide Malevast — suguharu vanem hr. Nikolai Nurme'le ja Rakvere Skaudisõprade Seltsi esimehele hr. Nikolai Kruuse'le, Tallinna Skautide Malevast — suguharu vanem hr. Hans Soosaar'ele ja pr. Jetta Ollik-Andevei'le, Tartu Skautide Malevast — hr. Jaan Treumann'ile, hr. Viktor Roovere'le, suguharu vanem hr. Peeter Valge'le, hr. Aleksander Erikson'ile ja pr. Salmé Paldrok'ile, Võru Skautide Malevast hr. Arnold Graf'ile, hr. Juhan Randvere'le ja hr. Artur Vainola'le, Pärnu Skautide Malevast hr. Agu Pärtel'ile ja hr. Aleksander Tamm'ele, Valga Skautide Malevast hr. Otto Hausmanis'ele.

§ 5.

Peavanema loal ülendan püsiva ja holsa skautliku töö eest skautmasteriteks noorem-skautmasterid: 1) Adolf Peikel, Peastaabist, 2) Eduard Ots, Tallinna Skautide Malevast, 3) Konstantin Luuga, Narva Skautide Malevast.

§ 6.

Püsivat skautlikku tööd arvestades luban järgmised noorme-skautmasteritel esitada ja kaitsta skm. väitekirja. 1) Alfred Orav, n.-skm. 1927. a., 2) Andrei Klaas, n.-skm. 1927. a., 3) Ludvig Kärsen, n.-skm. 1931. a., 4) Aleks Nellis, n.-skm. 1931. a., 5) Nikolai Maripuu, n.-skm. 1931. a., 6) Endel Markson, n.-skm. 1932. a., 7) Feodor Orb, n.-skm. 1932. a., 8) Juke Nellis, n.-skm. 1932. a., 9) Richard Kärner, n.-skm. 1933. a., 10) Henno Tammart, n.-skm. 1935. a.

Alus: Skm. kogu juhatus otsus 10. XII 38. a.

§ 7.

Peavanema loal ülendan noorem-skautmasteriteks järgmised tublid skautjuhtide tasapinnal asuvad I järgu skaudid. Aleksander Pedson — Võru Skautide Malevast, Edgar Multer, Voldemar Hugen ja Ilmar Rakmann — Tallinna Skautide Malevast, Endel Kaljuraid, Eduard Veenig ja Kalju Rinaldi — Rakvere Skautide Malevast, Arnold Käärman ja Villu Vellet — Pärnu Skautide Malevast.

EESTI SKAUT

JAANUAR

Nr. 1 — 1939

XVIII AASTAK.

Uue aasta uusi suundi

Eesti skautlus on juba eas, kus iga kodanik saab täisealiseks — hääleõiguslikuks ja seega tohib rääkida kaasa ning ise ka iseseisvalt otsustada kõiges, mis teda puudutab, mis temale õiguslik. Omades mainitud õigusvõimet, ei saa tähelepanematult möödaminna ka õigustustega kaasuvast kohustustest. Seistes seega õigustustes ja kohustustes peame eriti meelepidama, et see ei riiva mitte üksnes organisatsiooni seisundit vaid ka igal selle liiget, eesjoones neid kes kuidagi teiste eest vastutavad. Seda nimelt põhjusel, et juriidilises mõttes hääleõiguseta noored vajavad alati tuge ja moraalselt eestkostmist. Juht, skaudisõber ja toetaja, kelle hoolde noored end on usaldanud, evivad normeeritud õigustusi noorte arendamise-, õpetamise-, käitumise-, hindamise- ja lõpuks ka tema tunnustamise suhtes. Kaasuvana nemad on ka kohustatud oma õigustusi kasutama selliselt, et see vastaks skautlikes määrusis ja korraldusis avaldatud skautlikule käitumisele. Kui tuhanded eesti skaudid ja gaidid usaldavad omi juhte, siis on nad teadlikud ka selles, millised kohustused on pandud nende õigusvõimelistele juhtidele. Kui skaudijuht kasutab oma õigusi vääriti siis märkavad seda poisid peatselt ja usaldus, sõbralik läbisaamine ja vastastikune mõistmine kannatab selle all märgatavalt. Samuti märkavad poisid varsti, kui nende juht ei ole küllalt kohusetundlik ja ei täida oma kohustusi vajaliselt.

*

Juhi võimete puudulikkuse tunnustamine on esialgu vaistuline. Aja-
jooksul see muutub ikka kindlama priilisemaks kuni ta kujuneb veendeks,
millele järgneb kokkupõrge ja sageli ka laostumine. See protsess areneb
normaalse eluvoolu juures pidevalt ja aegamööda. Erakorralistes oludes
aga kujuneb esialgne umbusaldus hüppeliselt eitava veendeks mille parata-
matuks tulemuseks on juhi ja poiste vahelise õigustuste ja kohustuste tun-
nustamise lõpetamine. Siin poisid jäävad ühele poole ja juht nende vastu
üksinda teisele poole. Tekkinud olukorda lahendada ja pooli omavahel
taaslepitada, ei anna sageli märkimisväärset tulemust, pigemini süvendab
poolilahutavat kuristikku. Leiab aga aset õnnelik leppimine ja juhtub, et
juht kordab jälle uuesti endisi eksimusi oma juhi eetika, juhi õigustuste ja
kohustuste vastu, kuigi vähemas ulatuses, muutuvad poisid jäädavalt
umbusklikuks. Selliseid näiteid võiks tuua tegelikust skautluse praksisest
mitmeid. Seda kõike püüavad juhid loomulikult vältida ja nad suudavad

seada, kui peavad meeles skautide elu normeervaid määrusi ja korraldusi. Kus normaalse tegevuse korral on oma õigustuste ja kohustuste vastu eksimised mõistetavad, sest nende tagajärjed pole nii hädaohtlikud, siis seda vähem tohiks selliseid eksitusi juhtuda ebaharilikus olukorras, kus kõigi meeled niigi on ülespiitsutatud ja elevil. Umbes samas psühholoogilises seisundis oleme hetkel. Juhid tahaksid pakkuda oma parimat, poisid usaldavad neid, kuid esimesed ei suuda siiski kõike mõista. Astutakse üle õigustest ja jäetakse laokile kohustused. Poistesse sisendub tunne, et juht lööb kõhklema, ei ole enam omas endiselt kindel. Ebakindlus nakatub kuni seisame kraahi ees. Et sellist olukorda ei tekiks ja et meil on käes õigustusi, mis kohustab olema juhti valvel igas teos, peab iga juht sisendama poistesse tunde, mis on raudkindel ning vankumatu.

Eesti skautlus on elanud üle suuri tõuse ja mõõne, suurt pere kasvamist ja pereheitmist, suuri rõõme ja tuska kuid kõigest suurem murrang on meil ees.

Hetket seab iga skaut, skaudijuht ja ka skaudi vanem endale küsimuse, mis nüüd edasi saab ja milleni välja jõuame? See on ka õigustatud, sest Eesti skautluse tekkimisel oli meil üks skautlik organisatsioon, siis toimus vähem ja kaheksa aasta eest suurem pereheitmine. Omasime skaudid, noorsepad ja noorkotkad. Nüüd on päevakorral nende kõige ühtesulatamine homogeenseks eesti skautlikuks nooruseks. Noorkotkaste tekkimisel ennustati skautidele peatset kadu, kuid ometi on suudetud püsida ja isegi edurada sammuda. Tekib ka veel küsimus, kas ei oleks olnud otsustavam mitte lahku liüa vaid käsikäes sammuda, nagu seda õnnelikult põhiorganisatsiooni poolt kriisipäevil sooviti? See on muidugi iseseisev küsimus, kuid oluline on tõeks saanud fakt ja nüüd peaksime rakendama kõik jõud ja kasutama kõiki võimalusi, et saaksime tagasi endisesse seisundisse, kus Eestis on ainult üks noortepere, kes tahavad ja suudavad olla vääriksed, et neid hüütaks siirameelseteks eesti noorteks!

Selleks kõigeks on palju eeldusi, kuid pahatihti lähtutakse teisist kaalutlusist ja selle tagajärjeks muidugi ei saa olla see tulemus, mis soovitakse. Ühise ja üksmeelse eesti skautluse loomiseks on juba oma häid soove avaldanud nii pooled kui ka nende sõpraderingid.

Need kõik on viimistlemisel ja varsti seisame olukorra ees, kus oleme samas, kust algasime.

.... Enne seda aga peame veel kõrvaldama palju arusaamatusi, palju teisitimõtlemissi, hulga väärarvamusi ja leidma selle lepitava keele, mis puhtaimal kujul esineb noorte siirameelseis südameis — ärme vaidleme niipalju õiguste ja võimu üle vaid kaalugem ainult, milliseid kohustusi paneb juhi peale arenevate noorte eest vastutamine ja isamaale tubli inim põlve kasvatamine.

Selle lootuse ja sooviga algame oma uut aastat. Ühes sellega kõik skaudid ja gaidid, jääge kindlaks oma seisukohale, pidage kinni skaudi seadustest, usaldage omi juhte, hoidke kokku kambavaimus jääge truuks antud töötusile ja uskuge, et kui skaut on tõeliseks vennaks igale skaudile, siis suurim tarvidus selle järgi on raskeil päevil. Kui te kõik seda teete ja heatahtlikult tulevikku vaatate, siis aastate möödudes näete kindlasti skautlikul väljal ja igal pool Eesti nurmedel õitsemas lugematult palju valgeid ja süütuid lilli.

Skaudiv ja gaidid — meie sõprusring on katkematu. Ta on veel tu-

gevam kui meie pere on suurem. Olgem valmis kõigeks kaasa aitama samuti ka algaval aastal nagu varemgi.

Juhid, teenigem skautlust edasi samas vaimus, nagu senini. Pidagem aus meie vana kuid tunnustatud deviisi — „Skautlik töö on palgata elukutse.“

Uuei aastal uue jõuga!

„Suomalainen Partipoikaliitto“ talvapäevadel

Sahtis 4.—7. jaanuarini 1939. a.

Saanud isikliku kutse osavõtuks Soome skautide talvapäevadest, oli minul kohe kindel kavatsus neist külastajana osa võtta seda enam, et mitmesugustel põhjustel olen pidanud eelmiste aastate kutsetele eitavalt vastama. Ametlik kutse Eesti Skautluse Ühendusele (Estonian Boy-Scouts Union) oli saabunud peale selle Noortejuhataja kolonel Vellerind'i kaudu, kes skautlikkude org-de juhtidele teatas 23. dets. m.a., et Soome talvapäevadest võtab esindajana osa tema isiklikult Haridusministri vastavat otsust mööda.

Kolonel Vellerind oli kohale saabunud juba päev varem, nimelt 3. jaan. õhtuks. Seetõttu avanes temal ka võimalus jälgida 4. jaan. peetud esimese tööpäeva käiku tervena, kuna mina kohale jõudsin sama päeva õhtu eel, eest leides ning kohates Lahti lütseumi ruumides, kus talvapäevad peeti, peajuhte Lauri Vuolasvirta'ga eesotsas. Samas registreerimise büroos kohtun peavannema Vernereri Louhivuoriga, kes mulle kohe üle annab suurepärase pildialbumi skautide tegevusest Soomes. Loengu saalis on parajasti väike vaheaeg ja esimesena kohtun kolonel Vellerind'iga, kellelt saan kohe ülevaatliku iseloomustuse esimese päeva tööst. Loenguid või referaate on esimesel päeval pidanud peavanem Louhivuori skautliku kirjanduse üle, samuti on huvitavaid vaidlusi peetud meriskautlusest, ka lennuasjan dust on puudutatud...

Mis aga kavas ja selle teostamises

Vernereri Louhivuori,
Soome skautide Peavanem,
„Põhjamaade Bii-Pii“.

iseloomustub, on kava ja otus tabelikujuliselt vastavalt salga-juhtidele, vanemskautidele, hündipoja-juhtidele, vanematele skaudijuhtidele ja erialajuhtidele. Kava oli väga laialdane ja vahelduv nii loengutest, kuid

samuti praktilisi-näitlikke harrastusi oli küllaldaselt.

Lahti jaama jõudnud, torkab mulle silma jaamahoone uksel suur sinine skaudililiia, mille kõrval seisab üks vanemaid skaudijuhte. See oli kokkusaamise märgiks, meie kohtume, tervitame ja astume läbi laiade ja sirgete tänavate hotell „Seurahoonesse“, kus peatuvad vanemad juhid. Seal edasi üle turu, kus särab jõulukuusk, jõuame peatselt lütseumi. See looduse ilu, mida pakub siinne talveilu, lumigi just kui oleks siin valgem, sest tänavad on laiad ja liiva ei pilluta kõnniteedele, sest ka kõnniteed on väga avarad.

Algab deklamatsioonide võistlus vanemskautidele ja see oli tõesti võistlus, mida põnevusega jälgiti, esinejad olid mõistagi mitmest malevast.

Vaheaegadel vaatleme skautlikku näitust, mis koosneb skautlikkudest ajakirjadest, nii malevate kui ka üksikute rühmade omadest, siis paelub tähelepanu üks sein, kuhu välja pandud fotovõistluse saavutused, mis peegeldub mitte niivõrd pildi kauniduse üldmuljes kuid seda enam idees ja skautluse mõtte tabamises; meie näeme amatööriülesvõtteid, mille saavutamiseks on skaudid pidanud tungima looduse sisusse, linnupesade ja haruldaste metslindude ja loomade lähedusse, samuti aga ka skaudi vabaõhu laagrielu kujutavaid jne. Teises seinas näeme suurt pildiseerijat, mis kujutavad tõelist skaudielu, mille hulgas ei puudu ka huvitavaid ülesvõtteid möödunud aasta talisest laagrist. Aga küllaldaselt on esitatud ka skautide maalikunsti alalt pilte ja isegi puulõikeid ning nahatöid.

Mõttevahetusel L. Vuolasvirta'ga selgitasime põhjalikult välja skaudijuhtide ettevalmistusega seoses olevad küsimused. Siin selgus, et meie skaudijuhtide ettevalmistustöös on kavades palju sarnasust Soomega. Ka nendel töötavad salgajuhtide kursused malevate ja isegi ka rühmituste juures. Gilwelli kooli puu-

dumisel oleme meie pidanud looma üleriigilised skaudijuhtide kursused, et arendada ja tõsta meie skautide malevates rühma ja kõrgemate juhtide skautlikku taset ühtlusele. Seda asendab nendel Inglise eeskujul malevates harjuuskool, või õigemini küll aastas kord või paar peetavad kahe-kolmepäevalised õppepäevad (District Training Course). Minu arvamine on, et kui Eestis Gilwelli kursused tulevikus käiku jõuavad, siis meie Soome kavadele täielikult võime ka endi asja korraldada, kuna meil juba teadlikkude juhtide kogu olemas, seega küpset materjali Gilwelli kursuste jaoks ja praegused üleriigilised skaudijuhtide kursused võivad asendatud saada malevate poolt lühiajaliste kursustega, s. o. õppepäevade kujul laiemas vaatevinklis. Käesoleval aastal aga viime kindlalt läbi veel kord üleriigilised skaudijuhtide kursused kaava kohaselt.

Huvitav oli peajuhhi L. Vuolasvirta loeng. Siinkohal pean märkima, et üldsisulistest referaatidest võtsid pealtkuulajatena osa kõik 400 üle riigi kokku sõitnud skaudijuhti. Referent pakkus täieliku ülevaate Soome skautide liidu tööst ja kavatsustest. Nendel on põhjalikult viimistletud põhimäärus juba trükis, meie võisime näha korrektuuri. Selle sisu huvitas nii kolonel Wellerind'i kui ka mind väga, kuid meie leppisime kokku, et see saadetakse Eestisse kohe selle ilmudes. Skautlik liit on saanud omale eeskujulikud Peastaabiruumid, milliseid võimalus oli ka minul näha, — suured avarad ruumid, klaasseintega üksteisest erinevad toad üldbüroo, ajakirjade toimetuse, majandusala ja kõige viimaks peajuhhi enese tuba. Möödunud talvel on korraldatud talvelaager 300 osavõtjaga. Erilist rõhku on pandud rühmituste (lippkondade) sisetevgevuse korraldamisele ja järelevalve, selleks suuresti aitavad kaasa peastaabi instruktorid, iga kahe maleva peale üks. Mõningate erimärkide sooritamise tähtsusele on pööratud tähelepanu; nii on

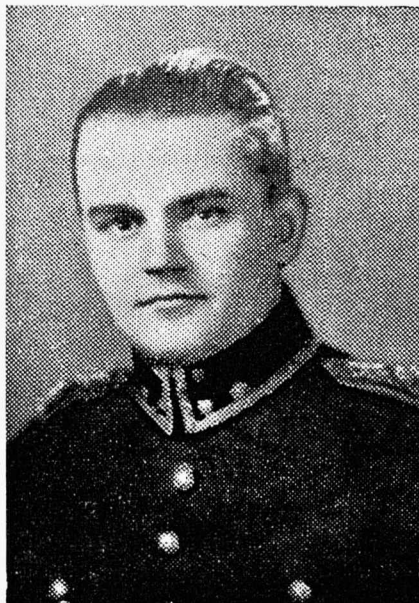
rohkesti sooritatud noorte spordimärqi katseid, kuna liit kuulub ülemaalisesse spordiliitu; erimärk on ka õhupüssist täpsuslaskmise eest ja see koguni kolmes liigis. Soome skautidel on ka oma spordi-vormiriietus. Kuna puudutan küsimusi ühes ja teises kohas, ei hakka ma aruandekõnet refereerima. Kavatsustest võiks mainida juhtide ettevalmistuse otstarbel rajatavat õppekeskust, millise ehitused on lõpule viidud ja õppelaagri avamine teostub 10. juunil 1939. a. Selleaastaseks Gilwelli kursusteks olla koguni 100 soovivaldust esitatud, milleks muidugi uus õppekuskus on põhjust annud.

Referaatide kestel peetakse muuseas salgajuhtidele ka riviliseks väljaõppeks harjutusi.

Referaatidest ja harjutustest võiks märkida loengut laulu tähtsusest skautlikus töös. On ilmunud ka uus skautide laulik I osa.

Erilist huvi paelus aga loeng sidemekoertest, ettekantud kaitsevaelase poolt, lisades juurde huvitavaid näiteid. Üks neist: kadunud oli laps ja otsima saadeti üle 300 kaitsevaelase, kuid tulemusteta, koer aga tõi parajal juhul ühe ohvitseri kätte lapse kinda ja koera abil oli last kerge leida.

Teise päeva (5. jaan.) keskpäeval teostuski kaitsevæe poolt veo- ja sidemekoerte oskuste ja võimete demonstratsioon, mis oli vist kõige huvitavam osa, kuna see teostus välisel suusamaa-alal hiigel suusahüppemäe ja kuulsate Lahti raadiomastide külje all. Sidemehed, kaks suusatajat väljuvad sidekoer viimasel nõõriotsas lippab kõrval, nii luuakse jäljestik. Järgneb hiljem teise koeraga kaelakinnitatult erilise seadeldisega teateltgrammi järele saatmine ja juba mõne minuti järele saabub teise koeraga vastus, et „padrunid on otsas“ ja peatselt lippab koer selga kinnitatud padrunitaskuga minema. Nüüd asuvad tegevusse veokoerad, need kaks kinnitatud või rakendatud madala süstataolise lumesaani ette, viivad kohale suure-

Lauri Vuolasvirta,
Soome skautluse üldjuht D.C.C.

kiirusega ülemuse enese, millise sõidu sedakorda pidi läbi tegema skautide üljohataja Louhivuori isiklikult ja seda muidugi kõigi säravate pilkude saatel. Koer lippab suure kiiruga, kuna järel jookseb välistelefoni sidetraat, ka sellega saavad koerad hakkama. Edasi järgneb „süstal“ haavatu transporteerimine jne.

Sellelt huvitavalt demonstratsioonilt tagasi tulles sammub neljasajapealine kolonn kinosse, kus demonstreeritakse kolme filmi. Esimene neist kujutab sõjaväeüksuse liiklemist suuskadel, maskeerimist liiklemisel, jagunemist ja liitmist jne. Teine film on viimasest soome skautide suurlaagrist Lohjast, nn. Kalevala laagrist. Selles näeme ka Eesti esindusest väärikaid esinemise momente. Sagedasti ilmneb küllastajate hulgas meile tuntud meie skauditegelase skm. B. Rautsma kuju. Kolmas film aga oli kõige põnevam ja meile täiesti uudne, mis näitas soome skautide liidu poolt möödunud talvel esmakordselt

peetud talilaga rit, milles osa võttis 300 skauti ja kõik Soomes enesestki mõista suuskadel, sellest ka laagritegevuses rohkesti sportlikke harrastusi. Telklaager talvel, meie oludes meie lastevanemad juba lapsi külmetama ei laskeks ja selles huvis küsin peavanem Louhivuorilt, et kui palju oli ka laagris haigeid. „Ühtki“, oli vastuseks, ainuke mees kellel laagris midagi teha polnud oli arst. Ja tõsi, soome poisid on läbi ja läbi karastatud poisid ja veel kindlaks tõenduseks, et liigne hellitamine ei tee poisist meest. Talilaagris telgipind kaetakse tõrvapapiga, aga piisab ka paksust korrast kuuseokstest ja soojendajaks on väike ahi igas telgis telke aga ümbritseb hobuserauakujuline lumevall.

Hiljem oli ka loeng talilaagri rakendamisest. Soome skautide peastaap on valmis lahkesti ka meile neid filme andma kasutamiseks, niisama heameelega näeksid ka nemad meie laagrite filme Soomes.

Vahemärkusena olgu mainitud, et meie võisime näha vabat skautlikku tegevust päevade kestel ja tõelist skaudivaimu. Mis aga eriti silma paistis, oli soome skaudijuhtide, nii noorte kui vanade kannatlik ja huvirohkus loengute ja tegevuse jälgimisel, igaüks püüdis kaasa võtta talipäevadelt maksimumi saavutustes. Teisest küljest peab märkima ka head distsipliini, nii juhtidega kõnetades seisab poiss kogu aja sirgelt peaaegu valvel-seisakus, see näitab, et sisemise distsipliini mõju annab end väliseltki enesestmõistetavalt tunda.

Kõnekoori ettekanded pole meil enam uudiseks, sellest alast oli aga talipäevadel Soomes eri-referaat ja praktilisi harjutusi.

Loeng „Skautlus ja suurmehe d“ kutsus esile üsna rohkesti sõnavõtte. Igast sõnavõtust võis välja lugeda, et see andis referaadile veel hulga sisukat materjali juurde, mitte suundudes sellesse ajastu kriitikaga. Esile toodi palju momente Soome kõigi aegade suurmeestest, nii kajastus see refe-

raat oma iseloomult rohkem rahvakangelaste austusavalduseks, aga leidus ka vastuväiteid sellest seisukohast, et suurmeheks osutub ka see isik, kes väärrikalt täidab oma igapäiseid kodaniku kohuseid, kuna skaudile ta on heaks eeskujuks.

Kogu talipäevade kestel kajastus mulje, et tööle on rakendatud arvukalt palju juhte, küll referentidena, rohked sõnavõttud ja praktilised korraldustööd ning ülesanded. Ja juhtide kaader ise, peale südamlikkuse ka üpris lugupidamist äratav juba oma välisilmeltki, aga mõistagi peitub selle taga tõhusaid sisemisi väärtusi palju, palju.

Meie skaudijuhtide aastakoosolekutel on olnud kombeks peaaegu terve päev ära viita poistele vormilikkude küsimustega, pika sissejuhatava kava ja aruannetega. Siin aga Soomes aetakse niisuguseid asju juhtide keskel kitsas ringis, nimelt malevate juhtide, peastaabi, ja üldinstruktorite ning nõunikude keskel. See põnevaim osa teostus 5. jaan. õhtul teeklaasi ümber, millest osa võtsid üldtähenadatud koosseisud eesotsas peavanemaga, ainsateks eranditeks olime kaks külalist Eestist, kellele võimaldati tungida Soome skautluse kõige sügavamatesse küsimustesse. Ma olen kindel, et see usaldus end mitte halvasti ei tasu, kuna siin võisime veenduda, kui avameelselt ja kui terava loomuga küsimusi, nagu eelarve, isikute küsimused jne. leiavad siin lahenduse täies avameelsuses ja seda muidugi ainult kord aastas. Siin andis iga maleva juht lühikese ülevaate aastasest tööst, siis said sõna eriharrastuste nõunikud ja nimelt usulise töö, meriskautluse, vanemskautluse, hundipoegluse, ajakirja toimetuse ja peastaabi instruktorite tegevuse aladelt. Soomes on 200 lippkonda — (rühmitust) 11 malevas, peale selle on veel Suomalainen Partiopoikaliitto kolm teissugust skautlikku org-ni, nimelt NMKÜ skaudid 4000 liikmega, Soome-Rootsi organisatsioon 1700 skaudiga, kuna Donneri organisatsioon on ühine

poiste ja tütardele oma 300 liikmega. Unustasin märkimata, et „Suomalainen Partiopoikaliitto“ eneses sisaldab 7000 skauti, nii siis ühtekokku Soomes skaudipoisse 13.000. Selle huvitava õhtuse koosviibimise (kestis 6 tundi) tähtsaks osaks oli Vuolasvirta lõpusõna ja korraldusi järgnevaiks tööaastaks, milles ilmes ka mõningaid käske, kui kõrgemalt tegevjuhilt. Ei isiklikku kadedust, ei väiklust, kuid seda rohkem tegevuses ja ühises koostöös kajastub soome skaudijuhtide töö ühise aate pärast ja seda sisemise patriotismi suurst, seda tuleb hinnata kõrgelt.

6. jaanuar oma tegevuselt polnud enam nii intensiivne, kuna oli ka pühapäev, mille osas ei puudunud jumalateenistus ja pidulik aktus. Innustav oli peavanem Louhivuori kõne, milles tema andis täieliku tunnustuse Baden-Powelli meetodile, mis on võimaldanud end Soomes täielikult rakendada isamaalikuks noorsootöök isetegevuse põhimõttele ja nagu Vuolasvirta sellele minule hiljem juurde viipas, on Baden-Powelli skautlus Soomes säilitatav 99

protsenti, peamiselt vaid nimi on teine. Aktusel pöördus üks juhtidest puhtas eesti keeles meie poole tervitusega, avaldades lootust, et edaspidi Soome skautide talipäevadel võiks näha rohkem Eesti noorte esindajaid ja et üha tiheneks ja tiheneks koostöö Soome ja Eesti skautliku noorsoo vahel. Muuseas saime tähelepanu osaliseks Lahti linna-
pea poolt, kes meile üle andis mälestusalbumid Lahti linnast.

Õhtusel viimasel kogunemisel „lõkkeõhtul“ tänas kolonel Wellerind suure lahkuse ja tähelepanu eest, mis kahe eestlase vastu osaks saanud kindlas lootuses, et Soome laht ei tee tarkusi noortele sagedamini üksteise juurde ülehüp-pama tutvunema üksteise tööga. Lauldi Eesti ja Soome hümnid.

Olen püüdnud anda väikese iseloomustuse neist kauneist päevadest sedamööda, kui muljed meelde jäänud. Ka kõnevõistlus ei puudunud kavas, mis näitas, et peale matkade otsitakse vanemskautidelegi uusi huvitavamaid harrastusi.

Skm. H. Michelson.

Põhjamaade talispordi paradisi Lahti linna juures, mille läheduses peeti Soome skaudijuhtide talipäevad.

Read Sinule

Noore sk. juhi muutmata
kirjaviis. Toimetus.

Kallis aatevend maal! Oled võtnud enda õlale vabatahtlikult raske töö, juhtida oma salka või rühma, nii et sest on kasu endale ja poistele, nende parema tuleviku nimel.

Sa tead ju, et poisid ootavad alati midagi uut. Anna neile, mis võid! Maalolusid arvestades ei ole sul alati kerge seda teha. Kokkupuutumise võimalused isiklikuks keskusteluks lähedasimate vellede ja nende juhtidega on vähedased kauge maa ja halbade teolude tõttu.

Sinu tarkussõnadeks jääb ainult skautlik kirjandus ja vastavad perioodiliselt ilmuvad ajakirjad. Tähtis tegur töö edukuseks on algatusvõime enda töökogemuste ja enda kaasjuhtide algatuste väärikas kasutamises.

Soeta rühmitusele ja endale isiklik skautlik raamatukogu vastavate skaudi käsiraamatute, laulikute, mängude, „Eesti Skaudi“ eelmiste aastakäikude, juturaamatute ja muu skautliku kirjanduse näol. Ilmtingimata olgu sinu laual ajakiri „Eesti Skaut“. Raamatud on sinu vaiksed sõbrad, nende kaasabil saad üle igast raskusest ja annad üha uut poistele.

Koonduste kavad kirjuta erilisse kausta. Tarbekorral on neid hea kasutada uute kavade koostamisel.

Pikki talveõhtuid kasuta käsikirjalise ajakirja valmistamiseks. Kogu poistelt kaastööd. Paranda vead ja lase puhtalt valmiskirjutada. Illustratsioonid veel ja ajakiri ongi valmis nõudlikumategi lugejate ette astumiseks.

Olla S. K. N. ja Eesti Noorte Punase Risti liikmesorganisatsioon laiendab ja mitmekesistab tegevust. S. K. N. võimaldab mitmesuguste katsete näol karastada keha ja vaimu. Punane Rist võimaldab kirjavahetusse astuda välismaa noortega portfooliote vahetamise teel. Esmaabi õpingute ja samariitlaskursustega õpivad skaudid teadlikult „aitama hädalist“ ja olema üldsuse huvideks „alati valmis“.

Kust saada summased tegevuse edukuseks? Ei piisa üksnes liikmemaksudest see katab vaid heal juhul postikulu... Meie ei saa raha kergelt, peame enne töötama kümne küünega, kui kassas on kõlisevat...

Õpime ettekandeid-näidendeid ja peame pidusid. Nii saab mitu kärbest ühe hoobiga... Esiteks täieneme lavaoskuis, teiseks tutvustame skautlust ja kolmandaks saame üle karjuvast rahahädast... Vaja on telke ja üht-teist kaunite suvipäevade veetmiseks laagris...

Söks „nupud“ tööle!

Sinu aatevend

Rebase Rein.

Meie Malev

J. Rajaleid

Meie malev murdumatu
Sammub siht on selge ees.
Aatetruu ja kõikumatu.
Kaljukindel iga mees.

Suur on see, mis kaitsta tuleb,
Ei sest loobu ükski mees.
Skautlus igas hinges põleb,
Sammume, B. P. me eel.

Säiligu meil õige skautlus,
Udu kadugu me teelt!
Kindel siht! Ei ükski kaotus
suuda kõigutada meelt!

Rühime, veel palju jaksu,
Tihenevad aina read,
Matkida ei taha saksu —
Omalgi on sihid head.

Viimaks võidab meie pinge,
Kahelda ei selles saa!
Aateile, kes annud hinge,
Neid ei keegi paenuta!

Südataalvine sõit

H. Tammart]

Läänemere kohisemine oli lakanud. Võimsad ja ootamatult kauakestvad külmad olid rahututele vetele tõmmanud kõva kaane. Ainult silmapiiril sinetas veel veeviirg ja kuhjusid avamere servale jääpankade heledad mäed. Aga see oli kaugel. Kaugemal veel kui Viirelaiu popsimajad ja Kaldre rand oma madalate võrkmajade ja võrguharkide rägastikuga. Hoopis silmapiirile oli kadunud veejoon ja kord-korralt, päev-päevalt muutus see seal ikka ahtamaks.

Kerge murdlaine ei loksunud enam kahinal rannakividele. Tõusev tuulehoog tõi kaldale ainult lumekübemeid merejäält, ja keerutas nendega paesel kaldal, kadakapöösaste vahel, hullu tantsu.

Oli talv.

Põlvaku Juhan lamas ristseljali voodis ja vaatas suitsunud kambri lakke.

— Must lagi on meie toal, on must ja suitsuga . . . , tsiteeris ta kusagilt kuul-

dud laulu ja mõtted lendasid kaugelē, kaugelē. Sinna lendasid, kus ei ole nõge, suitsunud lage ega prussakate pruunikaid selgu.

— Must lagi. . . Mõte tegi järsu hüppe kõrvale. Meenus avarate riidemajade linn möödunud suvest, laager mererannalt. Telgilagi — milline see küll oli? . . .

Haaratuna uuest mõttest, asus seadma uut riimi:

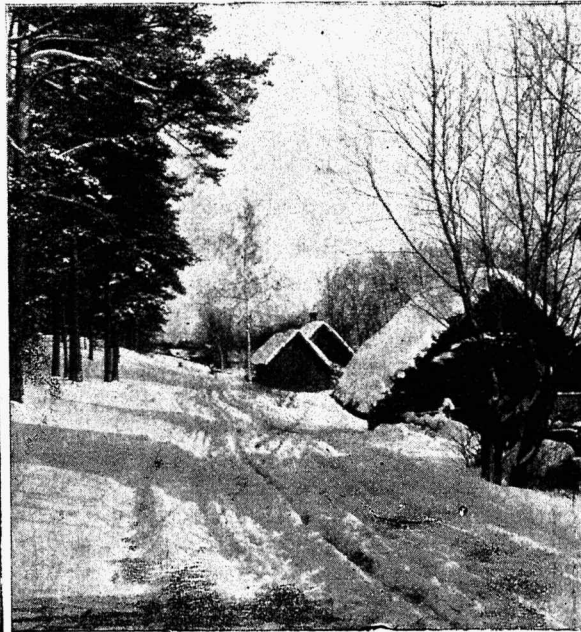
— Hele lagi on meie toal, meie skautlikul. . .

Ei saanud enam edasi. Kole naljakas on, arvas siis mõttes. Kui parajasti oled saanud kauni alguse, jäta kõik katki — ei saa lihtsalt edasi!

Naeratas. Ja mõtles siis:

— Hele lagi on . . . hele lagi ei ole . . . on . . . ei ole . . . Lõpuks ununes hoopis, millega mõtted parajasti tegelesid ja muutus uniseks.

— Kopp—kopp—kopp!

Kutsuv talvemaastik.

— Sisse! Ühe ropsuga oli jälle suitses kambri oma mõtetega, ja krapas istuli voodiservale.

— Tere, Juhan! Tule kaasa!

— Kuhu?

— Viirelaiule, Kallet ja Reinu vaatama! Poisid ootavad meid kindlasti juba mitmendat päeva, sest jää on ammu kõva ja hulga aja järgi jälle ülepääsetav. Sa tuled ju?

— Jah, kohe! Oodake!

Nagu uus elu tuli poisisse. Ta otsis üles vana läki-läki, mille üks kõrv näitas tasku, teine taeva ja hakkas skaudipluusile kiskuma isa noorepõlve kasukat. See kigises ja kägises nagu logisev regi poolpaljal maanteel, aga lõpuks ikka selga tuli. Ja nüüd oldi minekuvalmis.

Tee randa oli lühike. Kümme-kond samm külamajade vahel, teist niipalju kiviklibust kaldajärsakut pidi alla ja oldigi jääpiirdel.

Praegu tuli poistesalk rannamäest alla. Suure raginaga, vallatledes, tõugeldes ja „sooja tehes“ tormati puntrana kõrgemale kistud tõrvaste kalapaatide vahele. Paati ja paadist välja, üle nende, nii et kalalaevad vappusid oma küljetugedel ja aluspakkudel, veeres poistepundar. Kuid see oli silmapilguline hullamine, mis kohe lakkas, millest ruttu tüdineti.

— Valdur, Endel — tulge teie minuga, toome võrkmajast purje. Teised pööraku senikaua jäälaev hakkama.

— Millal sa, Juks, selle juba „alla“ vedasid?

— Eile tõin! . . .

Veeti siis jäälaeva puri ruttu-ruttu võrkmajast lagedale ja vinnati masti. Veel paar kõieotsa kinnitada, tüür pihku ja — aidaa! Poisid ootasid esimest sõitu särasilmil.

— Istuge peale — kähku! Lembit ja Juhan ette, Valdur, Endel ja Olly keskele. Noh, ärge aega viitke! . . . Sina Skaut Kp—l. hoi a purjesooti ja mina tüürin, juhata Juks.

Siis läks sõiduks.

Tuul oli päri. Jäälaev lendas üle lumise mere.

— Pärast on tagasisõiduga tegu! Tuul puhub otse vastu, arutlesid mitmed. Aga, kes sellest hoolis. Küllap tehakse paar „pouti“ ja asi on klaar. Mere asi, kus sul siin see tuul alati õigetpidi kätte võtta on. Edasi kaugusesse!

Varsti, liigagi ruttu, tuli Viirelaiu rand. See oli saareke mõne madala männiga ja väikese kalurimajakese, kus elutses juba igivanast ajast mõni nendest Viirelaiu põlisperemeestest, kelle erilaadseks tundemärgiks olid punakaskollased juuksekahtlud ja peotäis tedretähne ümber madala nina. Praegunegi oli seesama, mis eelkäijad aastasadade eest — turjakas, heasüdamlik, aga kõigutamatu oma rahu nagu saar, millel ta elas.

Suvel põletas ta märgutuld kalalaeva-dele, mis tulid merelt kas tühjalt või täielt, nagu oli just olnud õnn. Talvel elas niisama nagu tuhanded teisedki, keda saatus on paisanud tormise Läänemere kaldale — vaikselt ja omaetel! Elas oma perega, oma maalapil, oma saatust!

Kevadel ja sügisel, jää lagunemise ja uue jää tekkimise aegadel, oldi siin muust maailmast eraldi, aga kui kandis juba jää, või pääses paat läbi jäätükkide randa, otsiti üksteist üles. Siis oli mõlemil poolel, nii „laiul“ kui ka „rannal“ palju küsida ja palju vastata. Eks siis seda tehtigi, niipalju kui lubas randlase loomus. . .

Poiste laev jooksis kahisedes Viirelaiu randa. Ruttu veeti see libedalt jäält kaldakivide vahele ja tormati siis üle hulga aja jälle sõpru vaatama. On nad haiged või terved, on nad. . . ? Seda „on nad?“ veeres poistekamba ajudes. Veel mõni silmapilk ja neile kõigile saadakse vastus. Tore! Ülitore on elu!

— Terviseid rannalt! Me oleme siin jälle! hüüti uhkelt.

— Ja meie samuti! vastati seespoolt.

Juttu veeres õhtuni ja kui vanadel enam polnud midagi pärida, siis oli ikka ja jälle uusi asju Kallel ja Reinul, kes

ammu polnud pääsenud poiste sõprusringi. Ühe päevaga taheti kõik tasa teha. Aga paljudest on seda talvist päeva? Näpuotsatäis! Ja polnud siis ime, et varsti Viirelaiu toas süüdati tuli.

— Tuleb minema hakata! On juba hilja! lausus Juks.

— Rumalus!

— Aga kui vahepeal on tekkinud praod jäässe?

— Kus nad siis tekkisid!

Poisid ei jäänud siiski rahule. See oli hullumeelne mõte jääda saarele pimeduseni. Kui kergesti ei võinud sattuda

Lumi võimutseb.

— Jääge veel — v—e—e—! palusid Viirelaiu omad ja isa lisas:

— Paljudest siin seda teed. Selle ajate käsikaudu maha!

Jääd! Aga kui nüüd ükskord ometi tuli kodutee võtta jalge alla, oli üsna pime. Poisse haaras hirm. Masendav oli, seista keset merd, kodust kaugel, väikese laiu serval ja alustada kodusõitu üle pimedada äsjakülmunud mere.

— Juks, mul on hirm!

praegu kogu laevatäis jääprakku või eksida.

— Juks, mulle tundub, sa sõidad varet pidi?

— Pööra vasemale, kuule!

— Tõsi, Olly'l on õigus. Tuul peaks puhuma rohkem vastu, on aga peaaegu päri!

— Issand Jumal, me kihutame avamererele, kiljus keegi. Pööra ometi, inime!

Ja korraga oli terve laevatäis veendunud, et see suund, mida nad saarelt võttes peavad, on hoopis vale. Korraga olid viis rahulikku ja kaalukat rannapoissi kaotanud igasuguse enesevalitsemise. Ja kuues, Juks? Kuigi ta süda valutas, ta keeras ümber!

Aeglase kaarega juhtis ta laeva ringi ja sõitis nüüd pikkade „poutidega“ otse vastu tuult. Kuid poisid ei teadnud, et tuul oli keeranud ja keeras veelgi. Ja see, mis alles hommikul lõõtsus idast, tuli nüüd juba läänest.

Poisid sõitsid juba üle tunni. Ka kõige tugevama vastutuulega, oleks pidanud jõutama randa selle ajaga. Kuid ei olnud randa! Ei olnud ühtki vilkuvat tuld eespool. Ainult avara Läänemere lainete kohin kõvenes kord-korralt, sest tuul tõusis ja — vaba vee piire oli lähedal. Poisid ei kuulnud seda kõike. Poisid sõitsid... sõitsid surmale ja hukatusele vastu. Tugevast läänetuulest jääle aetud veekiht pritsis juba jalase alt poiste näkku — nad ei tunnud seda, sest neid köitis ainus mõte, kodu. Olla hubases toas, vuhiseva tule ääres. Ah, kui soe!

Ikka tugevamini kohises jääveeres, ikka lähemale tuli sinetav viir...

— Juks, alal on vesi! hüüatas äkki üks kokkunult.

— Issand Jumal, halises külmast kangenud poistesalk.

Järsu nõksatusega peatus jääpurjek ja vajus ninaga kusagile põhjatusse sü-

gavusse. Vesi lirtsus üle põhjapuude, poisid puistati laevalt nagu lehed sügiselt vahtralt ja nüüd istusid nad korraga labajalani ulatuvas vees.

Metsik hädahüüe kõlas jääveerult.

— Avameri! Oleme kadunud! Appil!

Lähedal, õige lähedal kuuldus ähvardav koha. Läänemeri määratses. Vesi jääl tõusis iga silmapilguga.

Juks toibus esimesena.

— Üles, poisid! Küllap oleks laul lauldud, kui istuksime vabas vees. Oleme esialgu ainult väiksemas praos. Jäälaev välja ja — tagasi!

— Kuhu siis?

— Sa veel küsid! Allatuult! On selge, et võtsime laiult valesuuna. Arvasin seda kogu aeg!

Laev kisti kiiresti praost ja pöörati ümber.

— Kähku, kähku! Kuulete, seal kõneleb Läänemeri! kiirustas Juks.

— Jah! tuli kähinal poistelt. Ja töökäed olid kiired. Laev otse lendas allatuult. Seekord oli möödas, mis kergesti võinuks juhtuda.

Alles keskööl saadi koduranda.

Põlvaku hubaselt soojas toas oli nüüd jälle Juhan ristseliti voodis ja mõtles omi põhimõtteid. Mõtles merest ja kõigest sellest kohutavalt kaunist, mis randlase köidab merega. Jälle vormis ta sõnu viisiks, kuid nüüd hõõgus neist armastus avarale Läänemerele — suurele, võimsale ja vabale.

Hommik laagris

*Veel magab mets, veel vaikne telk,
kus puhkab neli skauti.
Ju liugleb lahel lainte helk,
tuul rannal huikab hooti.*

*Mind hõlmab haraline känd,
meid valvab lahke lõke.
Mu mõtteis teoks saab kauge ränd...
Siis hommik heidab tõkkes:*

*lööb selgeks vee ja taeva piir,
säält keegi tahab tulla!
Nüüd — viskub ilma päiksekiir
ja mere muudab kullaks.*

*Maa veres süttib elukihk,
mets rökatusist kajab.
Siis skaudivile haarab pihk,
hei, velled, päev meid vajab!*

Meinart Jürna.

Sk. E. Ots. Laagri eeltööd

Skautlaager. Seda oodatakse. See seab kohustusi. See loob asendamatuid väärtusi ja kustumatuid mälestusi.

Normaalselt tegutsev juht ei koostagi oma rühma aastast töökava suvise laagrita. Salgajuhina, mäletan millist pöörast igatsust tundsin laagrivõlude järgi, nähes teist rühma laagrisse minekul. Tol suvel polnud meil neid suurpäevi oodata, rühmajuhil puudusid võimalused meid laagrisse viia, ja siis alata oli juba hilja.

Laager seab juhile suured nõuded, neid suudame täita ainult kogemustega. Laager ise annab neid külluses, peame kõike oma viie meelega tähelepanelikult vastu võtma.

Kuna suvine rühma tegevus normaalsest ulatusest tagasi tõmbub, võib alles sügisel täieulatusliku tööga alata. Otseste laagri eeltöödega alatakse alles jaanuarist, kuid aeg sügisest selleni on poiste isiklikuks ettevalmistumiseks. Antagu neile teadmisi isiklikus ja üldises tervishoius, esmaabist, pioneeri — metsameheoskust, ujumises, loodustea-

duses. Õpetatagu neid kohustusi täitma ja eeskujuks olema. Laagris jälgib meid sootuks teine ümbrus, kui kodus, ka see hindab meie järgi meie suurt vennastust, meie oma tegudega näitame, kes on skaudid.

Laagris poiss õpib ennast tundma, õpib mõistma, mis tähendab olla skaut. Juht näeb, mida poisid vajavad, kuhu neid juhtida millest hoida. Kui ta siin suudab olla oma poiste juht, seda kergem on tal see talve kestes. Siin õpib juht end pingutama, et rakendada kõik poiste energia otstarbekamalt, neile enam kasutoovamalt. See vajab kogemusi. Seepärast peetakse laagri korraldamist raskeks, vastutust nõudvaks. Kardetakse, hoidutakse pigem sellest. Kuid sõbrad, laager ise õpetab meid. Me ei saavuta kunagi midagi, kui kardame raskusi. Läheme. Võitleme... ja võidame.

Niisiis. Otseste laagri eeltöödega alustatakse jaanuarist. Esmalt leitagu laagrikohta nõudeile vastav koht, kusjuures silmas peetagu kaugust kodukohast.

Kõigil poistel pole võimalik aineliselt juba igasuguste kauguste taha reisisida. Tähtis on, et võimalikult kogu rühm laagris oleks. Selleks kasutada vanemateringi ja üksusevanemate ainelist abi; — loomulikult selliselt, et ainult soodustatavad sellest teavad. Ühtlasi määratagu kindlaks laagri kestvus ja aeg, et teenistuses olevail skautidel oleks võimalus oma puhkuseajas ja maalesõitjail sõidus selgust luua. Parimaks ajaks osavõtjate arvu suhtes on aeg juunis pärast koolitöö lõppu. (Kaheksa aasta kestes on ühel korral sel ajal ilmad laagriks vilud olnud). Loomulik, et eriliste olude sunnil mõningate päevade võrd võib laagriaega nihutada või päevaliselt see kindlaks määrata hiljem, sel juhul avaldatagu esialgu: juuni esimeses nädalas, või esimeses pooles. Nüüd: luba malevast. Laagriaja teada saades olgu poisid teadlikud ka selle rahalisist tingimustest. Paljudel neist pole võimalik laagri eel kogu laagrimaksu tasuda. Selle hõlbustamiseks loodagu võimalusi. Suurema arvulise osavõtjaille laagrit organiseerides on mõeldav talve kestes vastavate laagrimaksu-markide kogumine. See on poistele, eriti huvitav, seega ka paremaid tagajärgi andev. Rühma laagriks valmistudes on see liialt kulukas. Siin on vähem kuluisid, nõudev kviitungite-süsteem. Skaut tasudes juhile ükskõik millise summa, saab vastava värvilise kviitungi (2—5 snt. roheline, 5—10 snt. punane, 11—20 snt. sinine, 21—50 snt. kollane, rohkem, kui 50 snt. valge). Laagrisse registreerimisel skaut esitab juhile oma kviitungid, — seega on tal ses suhtes muret palju vähem, või pole üldse. Raha ju neile peamiseks raskuseks tavaliselt kujunebki. Juhtidel olgu igasuguse raha üle täpne arvepidamine, olgugi lihtne, kuid selge. Korratult raha käsitades võib see kõik viia, mida aastaid omale olete loonud; — poisid näevad enam kui aimatagi võite. Järeldused sellele on loomulikud. Palju muret ja vaeva valmistavad telgid, nende hankimine. Juhub, et laagri nende pärast isegi korral-

damata võib jääda. Seepärast juba laagri eeltööde alustamisel tehke kindlaks kust, kuipalju neid saate, millise mahutavusega ja millises seisukorras need on? Oksonnis on mõeldav ja lühiajaline ja väiksema grupi laagri, pealegi pole kõikjal küllaldaselt vastavat materjali — ja kas metsaperemehed seda siis lausa heldel käel lubavadki? Rühmaga pidevalt tegutsedes on laagrisseminek palju muretum. Kui oma töökavaga rööbiti olete koostanud majanduskavad selliselt, et laagris võite omis telges elada.

Kui sa rühmajuhina ise ei juhi laagrit, selgita kes täidab laagris sinu ülesandeid (kuid tee kõik, et siiski ise saaksid laagris omi skaute juhtida), et ta võiks harjuda teadmisega: olen laagrijuht, minult oodatakse sisukat tegevust, väarikat juhtimist ja esinemist, pean olema oma poistele suurim skaut. Eeltööd tehes ta harjub oma ülesannet täitma, ta satub sõiduvette ja laagrisse minnes on ta juba peremees. Ta juhib kindlakäeliselt poisid sellest läbi. Ta ettenägelikkus normaalselt eeltööd tehes on kõrvaldanud kõik takistused, mis ülesannete täitmisele hiljem asudes oleks võinud tähelepanemata jääda. Leitagu sobivad aladejuhid! Ka üsna väikeses laagris olgu laagrijuhi- ja majandusjuhiametid eraldatud. Majandusjuht kasseerib maksud, muretseb toitaineid, koostab toidukava ja hoolitseb, et einitamine sünniks päevakava kohaselt. Aladejuhid koostavad üldkavaraames oma alakavad, milliseid ühiselt kaalutletakse, muudetakse, või heaks kiidetakse.

Nädal või enam enne laagrit matkavad juhid sobivaks peetavasse laagrikohta. Selguvad toitainete hankimisvõimalused koha peal. Ollakse teadlikud lähema arsti, postitalu ja telefoni asukohtades. Luuakse kontakt metsavahiga, nõutatakse temalt eelluba laagri täpseks asukohaks.

Vähemalt nädal enne laagrit olgu poiste vanemaile saadetud laagri üle ringkiri, milles selgitatud skautlaagri-

mõte ja teatatud poiste isiklik laagri-
varustus. Kindlasti sisaldagu see: mis
laager, kes juhivad, millal, kus on, mil-
lal minnakse, palju maksab, millal maksta,
millal vanemaid külla oodatakse, kuidas
neil hõlpsam sinna pääseda? Kui vanemal
oma poja tervise või muu suhtes erilisi
soove, siis sellest lahkelt teatada. Sellise
sisulised ringkirjad paljundatagu poiste
vanemaile koju. See loob usalduse vanemais
selle ürituse vastu ja huvi laagrit külastada,
et näha oma poega ise omale teed rajamas.
Kui ringkirjas pole varustuse erinimestut,
siis olgu see rühmakodu seinal muu laagri-
informatsiooni kõrval. Mõned päevad
(ringkirjas avaldatud) enne laagrit

skaudid registreerivad end, tasudes ka
laagrimaksu. Juba varem on selge, kuidas
minnakse, kui tarvilik hangitakse vastavad
load ja soodustused. Rühmal endal puuduv
üldvarustus, on laenatud õigeaegselt. Selle
käsitamine nõuab erilist tähelepanelikkust.
Kui transport raskusi ei tee, võib soodsalt ja
kohapeal mitte saadavad toitained linnast
kaasa viia.

Omades load metsaülemalt ja politsei-
prefektilt, võib alata sõit poiste igatus-
suste — jännituste- ja surematude mälestus-
temaale, kus süüdatakse leeki lõkkeks ja
ollakse päikeseks oma sõpradele, kus hõiskavad
vabad eesti poisid, suure skautluse aatevennad.

Peaskaudi asendaja lord Somers'i üleskutse kogu maailma skautidele

Kõigile liikmetele skaudiliikumises.

Skautlus on kerkinud suures ulatuses rahva silmi ette. Ma soovin igale vanemskaudile, skaudile ja hundule teha oma parimat, et säilitada ja tõsta meie skautluse taset, usi-

nuse, korrapärase ja täpse osavõtmi-
sega koondustest, kandes skaudivormi kus iganes võimalik, sisukalt laagerdades. Heated kodus ja väljas, ja ülekõige tõeline skaudivaim.

Somers,

Deputy Chief Scout.

Ürginimese „seiklus“.

Mõnda Eesti Skautide Malevast

Arvud üksuste statistiliste aruannete põhjal 1. okt. 1938. a.

Nskm. R. Kärner.

Esmakordselt nõudis Eesti Skautide Maleva Peastaap aastakoosolekuks üksustelt (kari, rühm, suguharu) tegevusaruandeid ühes statistiliste andmetega tegevuse, koosseisu, majanduse ja muude kohta. Kuna Eesti Skautide Malevast statistilised andmed ilmusid viimati „Eesti Skaudi“ veergudel 1929. a., siis ei ole üleliigne meie tööd ja edasijõudmist 10 a. jooksul siin pisut lähemalt vaadelda ja võrrelda.

a) Liikmeid.

Aruannete järgi on Eesti Skautide Malevas 5306 liiget, kes jagunevad 16 malevasse: Alutaguse, Harju, Järva, Lääne, Narva, Nõmme, Petseri, Pärnu, Rakvere, Saare, Sakala, Tallinna, Tapa, Tartu, Valga ja Võru, neist alles möödunud aastal asutatuna Harju Skautide Malev.

Nagu tabelis selgub sammub esireas pealinna malev üle 1000 liikmega, kellele järgnevad Tartu ja Saare malevad. Eriti tuleb hinnata Saare Sk. Maleva edukat tõusu Eesti Skautide Malevas 3-dale kohale, kuna alles 1937. a. oli ta 6-dal kohal. 1937. a. suuremate malevate tagasimineku (Narva, Pärnu, Rakvere, Sakala) ei ole tingitud mitte niivõrd liikmete vähenemisest kui peastaabi poolt maksma pandud tegevuspiirkondade ümberkorraldustest ja esmakordselt nõutud üksuste aruannete esitamist peastaabile 15. oktoobriks, mille tõttu hilinesid ja jäid saamata tegevusaruanded 20-elt üksuselt ligi 600 liikmega. Üldiselt võib lugeda Eesti Skautide Maleva 1938. a. koosseisu 6000 skaudile, peale selle peastaabi, skm. kogu liikmed, kes väljaspool malevaid, üksuste vanemad, S.S.S. ja vanemate komitee liikmed.

Võrdluseks olgu toodud, et 1928. a. oli 1618 ja 1933. a. 2531 skauti.

b) Õpilasi.

Eesti Skautide Maleva koosseisus on õpilasi 4013 ehk 75,65% neist algkooli 2217 ehk 41,79%, keskkooli 986 ehk 18,58%, gümnaasiumi 256 ehk 4,82%, kutsekooli 441 ehk 8,33% ja ülikooli 113 ehk 2,13%.

1928. a. andmeil oli õpilasi 85%.

c) Väljaspool kooli.

Väljaspool kooli asuvaid skaute leidub kõige rohkem Valga ja Tallinna Skautide Malevas ja kõige vähem Sakala Skautide Malevas, kus on ainult 3 ehk 1,14%. Kokku väljaspool koole on skaute 1291 ehk 24,35%.

1928. a. andmeil oli väljaspool kooli skaute 15%.

d) Vanuselt.

Siinkohal peab alla kriipsutama, et 18-ne-aastasi ja üle selle on skaute Eesti Sk. Malevas 1469 ehk 27,68%, kelledel 10 ja rohkem aastat skautlikku tööd seljataga, ja nad moodustavad seega n.n. organisatsiooni alusmüüri raudvara, ülejäänud on 8–12-a. 1401 ehk 26,38% ja 12–17-a. 24,36 ehk 45,94%.

1928. a. andmeil oli 18-ne-aastasi ja üle skaute ainult 12,11%.

e) Üksusi.

Kuna Eesti Skautide Malev viimaste aastate jooksul õige tunduvalt kasvanud, siis aastate jooksul on selgunud, et seni tegutsenud üksikkarjad, rühmad, ei suuda elujõulisteks jääda, varem või hiljem tekivad raskused, (juhi lahku mine, karja üleminek skautrühma jne.) nad surevad välja või liituvad teiste üksustega. Kuna skautliku tegevuse siht on ikka edasi „skautlikul teel“ siis on liitunud hundud, skaudid ja vanemskaudid moodustades kokku sõbraliku pere, kus noored ja aastates vilunud skaudid üheskoos sammuvad külge külje kõrval, moodustades uue koondise

Eesti Skautide Maleva arvuline koosseis 1. okt. 1938. a.

MALEVA NIMETUS	a) Liikmeid					b) Õpilasi				c) Väljaspool koole				d) Vanuselt				e) Üksusi				
	N-smk. ja	Hundusi	Skante	V. skante	Kokku	Algkooli	Keskooli	Gümnaas.	Kutsekooli	Ühikooli	8-12	13-17	18-20	Üle 20	Suguharusti	Rühmi	Karju	V.-sk. üksusi	Salgu	Pesasi		
																					8-12	13-17
Altaguse	4	159	160	62	385	226	72	1	10	2	74	141	40	33	6	9	8	5	26	25		
Harju	2	43	85	6	136	58	40	1	1	—	36	43	67	19	2	1	3	1	11	6		
Järva	2	49	110	26	187	58	52	19	25	—	33	49	92	34	3	5	2	2	14	4		
Lääne	2	51	93	12	158	82	42	9	15	2	8	60	77	9	3	5	3	2	14	7		
Narva	4	130	175	69	378	168	38	11	38	2	121	109	160	64	6	12	8	6	28	23		
Nõmme	8	53	125	34	220	96	44	12	22	4	42	66	109	10	3	6	3	3	13	8		
Petseri	3	37	87	13	140	51	39	16	17	1	16	38	79	18	1	3	1	1	10	5		
Pärnu	5	82	220	89	396	120	78	16	31	12	139	52	200	84	4	11	4	1	39	11		
Rakvere	7	107	200	32	346	161	86	23	40	8	29	79	190	29	5	10	5	1	29	10		
Saare	9	138	223	40	410	221	46	11	38	3	91	123	204	51	5	10	6	4	28	12		
Sakala	3	118	131	11	263	167	47	9	37	—	3	112	135	8	2	6	4	1	20	16		
Tallinna	42	235	397	375	1049	362	172	73	63	31	348	247	402	182	15	21	14	16	55	35		
Tapa	2	13	63	22	100	34	31	6	8	1	20	14	60	13	1	3	1	1	12	2		
Tartu	26	150	253	167	596	225	106	24	58	32	151	126	270	79	11	13	11	14	29	14		
Valga	10	48	211	94	363	97	37	25	32	13	159	84	128	76	3	13	2	4	23	7		
Võru	2	62	97	18	179	91	56	—	6	—	26	58	92	10	1	3	2	1	15	8		
Kokku	131	1 475	2 630	1 070	5 306	2 217	986	256	441	113	1 293	1 401	2 436	726	71	131	77	63	366	193		

— üksuse nimetusega suguharu — rühmituse (Soomes lippkond).

Et meil see alles malevates organiseerimisel on, selgub sellest, et on ainult 71 üksust, kes puhtal kujul omavad suguharu mõiste, kuna üksikrühmi on 131, karju 77, vanemskaute 63 üksust.

Kui võtame aluseks, et normaal suguharus peaks olema hundud, skaudid, vanemskaudid ja juhid, siis peaks kujunema suguharu koosseis järgmiselt: hundusid 3 pesa, à 6 poega, kokku 18 poega, skaute 3 salka, à 7 skauti, kokku 21 skauti, v.-skaute 12, peale selle juhid ja nii saame 55-liikmelise üksuse.

Kuna andmed näitavad, et meil on:

77 üksik ja + 71 suguharu karja =
148 karja \times 18 = 2664,

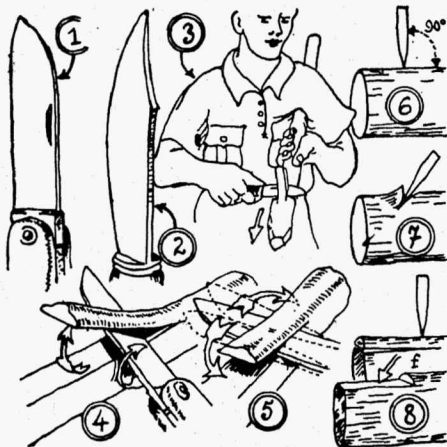
131 üksik ja + 71 suguharu rühma =
208 rühma \times 21 = 4368,

63 üksik v.-sk. üksust + 71 suguharu v.-sk. üksust = 134 üksust \times 12 = 1608,
ja peale selle juhte umbes 490.

Siis näeme, et teoreetiliselt ja maksimaalselt võiks meil olla 9130 liiget praeguse 6000 asemel, kuid kohaste juhtide puudusel ja nende ettevalmistamise tõttu võime selle juure jõuda edaspidi.

Praktilist

On olnud juttu kirve käsitsemisest; nüüd pisut skaudi noast. Ideaalne skaudi nuga on ainult ühe kumeraotsalise teraga kujutatud joon 1. Sellel on olemas kõik hea noa omadused: tera on sirge, õhuke ja löikamise juures ei libise.

Joon. 1.

Joonisel 2 kujutatud tavaline skaudi puss eelpoolnimetatud omadusi ei evi. Lisaks on veel kumera teraga ja väljalõikega tera otsal ning puud lõigates libiseb puul.

Saab ju ka pussiga tarviminevad töökesed ära tehtud, kuid igauks, kes pussi ja hari likku taskunuga käsitanud, ütleb, et taskunoaga oli parem töötada kui pussiga. Nii et sakudid muretsegu omale pussi asemele, mis inetu kanda muudest ebamugavustest rääkimata, korralik skaudi nuga. Mitte niisugune nuga, millel palju terasid ja iga-sugu muud tarberistiad küljes.

Selline nuga on ka hea nuga, kuid mitte skaudile, sest kõik need üksikosad on kokkupandud noapeake niivõrd halvasti, et noa käsitsemise juures õige pea pudenevad noa peast.

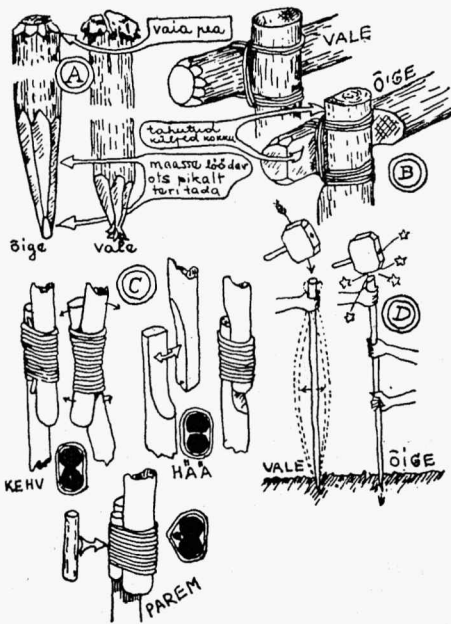
MÕNINGAID NOA KÄSITSEMISE VÕTTEID.

1) Tuleb pidada meeles, et noaga ei vesteta kunagi enese poole vaid enesest eemale. Kui vestetav puutükk on pikk, siis hoida seda vasaku kaenla all surutuna vastu külge joon. 3.

2) Laastu lõigates noaga mitte murda väljapoole ja üles-alla, mis murrab noa tera joon. 4., vaid

3) paksu laastu juures vibutada nuga edasi-tagasi joon. 5.

4) Puud, köit jne. mitte kunagi lõigata 90° nurga all joon. 6., vaid alati vähem kui 90° kallaku all. joon. 7. On laast õhuke siis võib seda puust eraldada ka ristlõikega joon. 8 pukt. t.

Joon. 2.

LAAGRI PISINÖKSE.

Pisinöksude tundmine võimaldavad skaudile töökergendusi ja nende abil on võimalik hõlpsasti valmistada tarbeesemeid telgi sisustamiseks ja telgiümbruse kaunistamiseks, mis omakord loovad mõnu ja tahte kauem laagris viibimiseks.

Joon. A on näidatud kuidas peab olema maasse löödav vai ettevalmistatud. Vaia

maasse löödav ots peab olema pikalt teritatud ja ühest küljest järsku maha lõigatud; ülemisesse otsa, millele kirve silmaga või puunuiaga lüüakse tuleb teha nn. vaia pea. Niiviisi ettevalmistatud vai läheb hõlpsasti maasse ja vaia ots, millele antakse hoope ei hakka narmendama nagu joonisel paremal on kujutatud. Kunagi ärge teritage ka maasse minevat vaia otsa sellisel kui näitab sama joonis. 2. Puude risti sidumisel on soovitatav kokkupandud küljed enne tahuda seepärast, et sellise viisi juures läheb vähem sidumise materjali ja seotud koht on kindlam — ei libise joon. B.

3) Kahe ümmarguse puu jätkamisel joon. C on otstarbekam kasutada viisi „hea“, mis tagab tugevama ja kindlama ühenduse. Ei ole seda viisi millegipärast võimalik kasutada, võib edukalt tarvitada viisi „parem“. Siin pannakse seotavate puude külge kolmas — peenem ümmargune puutükk ja side tehakse ümber nende. Sidumise viis „kehv“ ei tule üldse tarvitamisele, sest joonis selgitab juba tema pahe. Pean ütleva, et ka „kehva“ viisiga on võimalik puud jätkata, kuid siis peab siduma puud kahest kohast kokku, mis tarvitab aga hulga rohkem sidumismaterjali.

4) Joon. D on näidatud viis, kuidas on võimalik pikka ja peenikest teivast hõlpsasti maasse lüüa. Siin peab aga abiline olema, kes hoiab keppi keskelt kinni, mis hoiab ära kepi vibamise, mille tagajärjel see maasse ei lähe.

Usun, et üksustes on alanud juba ettevalmistused laagriteks, seepärast püüan edaspidistes „Eesti Skaudi“ numbrites kirjeldada huvitavaid ja tarvilikke laagri nõkse.

I sa: (pojale, kes tulnud botaanikaaiast õppekäigult) „Võid sa mulle ütelda mille kaudu hingavad need lilled?“
 Juks: „Muidugi selle augu kaudu, mis lillepottidel põhjas!“

Seiklushimuline veri

1928. aastal reisis 15-aastane taani skaut Palle Huld 44 päevaga ümber maailma. See oli rekord omal alal, mis äratas kogu maailmas suurt tähelepanu.

Kuidas teostus Palle reis? Mis oli selle reisu põhjuseks?

Tähendatud aastal täitus 100 aastat prantsuse romaanikirjaniku Jules Verne'i sündimisest. Kuulsa kirjaniku mälestamiseks otsustaski Taani suurim ajaleht „Politiken“ saata ühe 15-aastase poisi ümber-maailma-reisule. Samuti nagu Jules Verne oli lasknud oma romaani „80 päevaga ümber maailma“ kangelas Phileas Foggi rekordilise ajaga ümber maailma reisida, nii pidi ka see 15-aastane poiss püüdma oma reisu võimalikult kiiresti teostada. Poisi eesmärgiks pidi olema Phileas Foggi 80-päevalise rekordi löömine.

Kogu maailma tähelepanu saatel alustas Palle 1. märtsil oma suurt teekonda. Tema reis viis teda Taanist üle Inglismaa, Šotimaa, Atlandi ookeani, Kanada, Vaikse ookeani, Jaapani, Korea, Hiina, Venemaa, Poola ja Saksamaa, tagasi Kopenhaageni. Kõikjal, kus Palle peatus, võtsid skaudid teda vastu määratuma vaimustusega. Lühikestel peatustel näidati Pallele kõiki nägemisväärsusi.

Palle täitiski temale pandud lootused. Ta lõi Phileas Foggi rekordi. Ta reisis ümber maailma 44 päevaga.

Palle saabumise järele Kopenhaageni, kutsusid inglise skaudid tema endile külla. Seal jutles sir Baden Powell Pallega, oli temaga rahul ja tegi temale hulk kingitusi. Aga sellest laseme jutustada Pallel endal:

„Olin Inglismaale sõitnud kahel põhjusel. Canadian Pacific'i direktor sir George Brown, kelle laevadel ma sooritasin üle poole omast reisu, tahtis mind näha ühel einel ja inglise skaudid palusid mind oma pidule Kenti.

Canadian Pacific'i poolt korraldatud eine oli toredaim, mida iganes olen näinud, kuigi olin neid kaasa teinud palju.

Metropol-hotelli banketisaalis oli kaetud laud viiekümnele inimesele. Paljud suurgused inglased ja kogu Londoni ajakir-

jandus võttis osa sellest pidusöögist. Lauas istusin ma skautide rahvusvahelise organisatsiooni juhi sir Alfred Pickfordi kõrval. Lauas kõneles ta kõigi maade skautide omavahelisest sõprusest ja kiitis lõpuks taani skaute nende tubliduse eest. Selle üle rõõmustasin ma väga.

Sir George Brown oma kõnes väljendas lootust, et austusavaldused ei hakkaks mulle pähe. Muuseas olgu mainitud, et kuulsin seda märkust tihti.

Veel samal õhtul Taani klubis õhtusöögil Põhja telegraafiuhingu direktor Nielsen lausus midagi samasugust. Kinnitasin kõigile, et see viiruk ei tõuse mulle pähe. Tean ju väga hästi, et iga vähegi nutikas poiss võib sooritada selle reisu niisama hästi kui minagi. Täiskasvanud ju kohtlevad noori ikka selliselt.

Pühapäeval oli Kentis skautide pidu, kuhu olin kutsutud ka mina. Skautide püha, Sankt-George'i päeva puhul korraldati siin suur paraad, millest võttis osa mitusada skauti. Mul tuli pidada oma selttimeestele ingliskeelne kõne. Tuju oli kõigil ülev. Minu suurimaks elamuseks Londonis kujunes skautide peakorteris, Buckinghami Palace Road'il korraldatud pidu. Siin viibis ka kogu maailma skautide juht sir Baden Powell. Ta surus skautide kombel vasaku käega mu vasakut kätt, koputas öla pihta ja sõnas, et on minuga rahul. Sain temalt palju kinke, muude hulgas pistoda, kompassi ja pronksist kuju. Kõige enam aga rõõmustas mind sir Robert Powell'i portree, mis oli varustatud tema allkirjaga. Värisisin rõõmust, kui ta andis selle mulle. Seda oli enam, kui ma olin teeninud.

Sir Robert Powell on üks suuremaid inglise mehi. Tema on skautideliikumise algataja ning looja ja oma reisu kogemustest võin kinnitada, et see liikumine on väga eluline. Skaut pole kunagi kodutu. Ta võib igal pool loota lahkete vastuvõttu. Et mu ümber-maailma-reis muutus selliseks imepäraseks elamuseks, see eest pean olema tänulik esmajoones sir Robert Powellile.“

Paljud skaudid on kindlasti juba selle raamatu endale muretsenud, paljudele on see isegi kirjastaja poolt postiga koju saadetud, kuid paljud skaudid pole seda siiski veel enda lugemislauale hankinud. Raamat on seda väärt, et teda ostetaks ja loetaks, sest meie soonis voolab samuti seiklushimulist verd, kui teose peakangelase Pallelgi, mis rahuldatav ainult huvitava matkaga. (Jälgige kuulutust kaanel!)

Gaidide nurk

Eesti Gaidide Maleva juhtide õppepäevad

peeti 6. ja 7. jaan. k. a Viljandis Maagümnaasiumi ruumes

Avaaktuseks kogunes gümnaasiumi saal tulvil gaidjuhte, nende sõpru ning teiste organisatsioonide esindajaid.

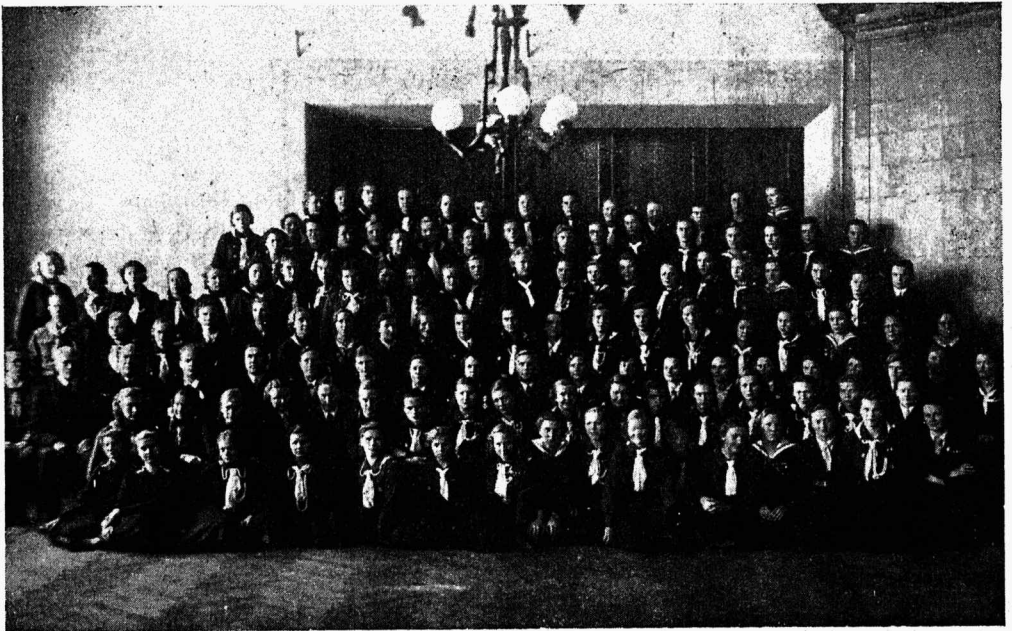
Avaaktusel tervitas Sakala maleva vanem pr. Teppandi kokkutulnuid, soovides õppepäevade head kordaminekut. Sellele järgnes vaimulik talitus õp. M. Terasmaa poolt.

Õppepäevade juhatusse valiti: juhatajaks: gdr. L. Juske ja gdr. L. Rootam (Sakala), sekretärideks: n.-gdr. E. Saks (Tartu), gd. L. Rein (Tallinn), gd. L. Männigo (Sakala).

Järgnesid tervitused. Esimesena tervitab noortenõunik hr. J. Maisma, tähendades muuseas: „Meie, noored, peame liituma, et eesti noorus moodustaks

ühise pere. On kõneldud ühinemisest. Tuleb üksmeeles edasi minna. Teie, juhid, on selles küsimuses palju kaasa aidata. Tuleb kaasa aidata vaatamata rahvusele, usule, vanemate töökohale jne. Peaasi on see, et meie kõik sammume ühiste eesmärkide poole. Aidake teie kaasa, et meie sellest olukorrast kiiremini välja saaksime.“ Hr. Maisma tõi tervitusi haridusministri ja haridusministeeriumi noorte osakonna poolt.

Järgnevalt tervitas Skautide Peastaabi ja Skautide vanema poolt sk.m. Peikel, Noorte Kotkaste Peastaap, Eesti Skautmasterite Kogu, Sakala Skautsõprade Selts, Sakala sk. malev, Skautide ja gaidide sõprade nimel luuletaja A.

Õppepäevadest osavõtjad.

Suurkask ja hulk tervitusi kirjateel. Viimasena ütles tervitusi Gaiderkogu poolt gdr. L. Juske, kes tänas gaidjuhte, kes nii suurel arvul tulnud kokku õpinguiks, kuigi aeg erakorralisem tavalisest, soovides, et gaidjuhid sammudes uuel aastal gaidradu selgemini kui iial varem näeksid oma töö suunda ning mõistus koos südamega määraks, mis igal üksikul tuleb teha otsustaval hetkel.

Aktuse lõppsõnas Eesti Gaidide Maleva vanem gdr. E. Hünerson ütles muuseas: „Oleme uhked, et oleme töötanud ligi 20 aastat organisatsioonis, mille põhimõtted rakendatakse nüüd kogu Eesti noorsoo kasvatamisel. Tahame näidata, et meie jääme truuks alati oma isamaale nagu seda nõuavad gaidi töötus ja seadused. Ma arvan, et meie võime lubada, et püüame edasi jõuda ja lubada, et oleme homme paremad, kui täna ja eile.“

Aktus lõpetatakse riigihümniga.

Tervitustelegrammid saadetakse vabariigi presidendile, Eesti Noorte Peavanemale ja haridusministrile.

Tegelik töö algab üldkoosolekuga, mille sisuks Võru Gaidide Maleva vanema gdr. E. Raudsalu referaat: „Gaidlus isetegevusele kasvatajana.“

Järgnes pildistamine ja ühine lõunasöök koos külalistega.

Peale lühikest lõunavaheaega algasid erikoosolekud töö-, salga- ja rühmajuhitidele. Tööjuhtide koosseisu moodustavad vastava eriharidusega juhid, igast malevast 2–3. Tegelik töö läbiviijaiks olid skm. E. Ots ja A. Peikel. Teemaks: 1) Juhi töövihk ja 2) otstarbekas telgi sisustus. Salgajuhtidele pidas näitliku koonduse n.-gdr. E. Koff, millele järgnes rühmajuhitide nõupidamine gdr. A. Aidi juhtimisel teemal „Rühmajuhi kasvatav osa rühmas, mis töötav salgasisüsteemil.“

Sellele järgneb uute laulude õppimine, mille hoogsuse ja tujuküllasuse eest hoolitseb gdr. H. Viljak.

Õhtul kell 8 toimub ühine rongkäik tõrvikutega Vabadussõjas langenute

mälestussambale, millele asetatakse pärg.

Pärast seda algab sõprusõhtu teelauas, mis lõpeb alles kesköö paiku kõigiti tujuküllaselt.

Kell 24 jätkub töö gaideritele Gaidrite Kogu peakoosolekuga.

7. jaanuaril algab töö jatkuva õppetööga tööjuhtidele. Hiljem järgneb koosolek hellakeste juhtidele üldjuhi gdr. Viljaku juhatusel.

Hommikupooltel toimub ka E. G. M. Nõukogu koosolek, mille päevakorras oli eelmise aasta tegevuskava kinnitamine ning uue tööaasta kava koostamine. Tuleviku töökavas tahetakse muuhulgas eriti rõhutada juhtide väljaõpet. Algas on juba tehtud: seekord töötavad Viljandi õppepäevadel erikoondusena tööjuhid, keda on kavatsus süstemaatiliselt ette valmistada. Eelmise aasta töö aruannet kinnitades tekkisid elavad läbirääkimised kasvatuslikel küsimüsil. Vaadeldi praeguseid noori, nende eriharrastusi ja leiti, et nad vajavad hädasti teadlikke juhte, kes suudaksid sisendada meie noortesse kohusetunnet, enesedistsipliini ja eeskujulikumat käitumist. Sellane sügav kasvatustöö on võimalik vaid salgatöös, millele erilist tähelepanu juhtida käesoleval tööaastal.

Kavatsetav suurlaager otsustatakse pidada, kuid praegu valitseva olukorra tõttu loobutakse väliskülaliste osavõttust. Malevaid soovitakse senisest veel enam võtta osa sotsiaalsest tööst.

Kõne all oli ka noorsooorganisatsioonide ühinemisküsimus. Gdr. L. Juske informeeris Nõukogu liikmeid põhikirja „Eesti Noored“ uue kavandiga, mis kutsus esile elavaid mõtteavaldusi. Nõukogu on veendunud skautlike organisatsioonide vabatahtliku ühinemise tähtsuses. Pooldatakse haridusministeeriumi Noorsoo Osakondade esitatud põhimõttelisi ettepanekuid.

Õhtupoolikul jätkuvad erikoosolekud. Tööjuhtide töö teemaks on „Talvine ja üldine ettevalmistus lagriks.“ Teiste erikoosolekute akuutsemaks küsimuseks on: Kuidas tõsta töö sisukust. Meregaidide

nõupidamist juhib n.-gdr. H. Siivo, vanemgaidide — gdr. E. Grönberg. Vanemgaidid esitasid järgmised resolutsioonid: 1) töökavva tuleb võtta mitmesuguseid eriharrastusi, 2) soovitav, et klubi liikmeskond oleks väiksemaarvuline, 3) vanemgaidide juhil peab olema töövihk, 4) klubi liikmeil peaks olema kogu aasta jaoks üks suur ülesanne, mis läbistaks punase joonena kogu aasta klubi tegevust ja võib-olla veel kaugemalegi.

Vene vähemusrahvusest gaidjuhtide nõupidamist juhib üldjuht gdr. K. Andersen.

Nõupidamised on asjalikud, igal on tööotsinguis tekkinud rida küsimusi, uusi töövõtteid. Eriti on hoogne tööjuhtide töö, kes pidevalt töös. Omatakse tõhusaid teoreetilisi teadmisi, õpitakse ka palju praktilist. Kogu nende töö oli mõeldud suurlaagri ettevalmistustööna. Otsustatakse oma õpingute jätkamiseks kokku tulla kevadpühade ajal Tartu ja suveks mõnepäevaseks õppe-laagriks enne suurlaagrit. Et endi teadmisi ka vahepeal täiendada, antakse malevais läbikaalumiseks järgmine teem: Kuidas korraldada salgajuhtide väljaõpet. Järgneval üldkoosolekul esitatakse tööjuhtide äsjaavalminud telgisisustuse mudelid.

Üldkogu informeerib gdr. L. Juske tuleviku väljavaateist, tutvustades noori uue põhikirja kavandiga, kus muuseas üteldakse: „Kui jälle kord küsiksite igaüks eneselt, miks olen gaid, miks võtnud kanda juhi raske koorma. Kõik need, keda veedelnud me liikumise suured põhimõtted, kes veendunud, et tähtsaim me kasvatuses on inimeseks kasvatamine; kes töötanud, et tahan elada isamaale, inimsoole; kes töös aru saanud, et skautlikud töömeetodid on need õigemad, kus noored koondunud vabatahtlikult isetegevuseks, kus juht on teadlik, et eeskuju on tähtsaim kasvatusvahend, kus juht on teadlik, et eeskuju on tähtsaim kasvatusvahend, et seltsimehelikkus aitab noori enesehari-

mistöös, et side välismaaga tahab kõige muu kõrval õpetada meid kandma südames rahunutulekust, mis haarab, kosutab, karastab, tiivustab saama paremaks, õilsamaks — kõik, kes seda tajunud, tunnevad oma südames, et tulevik nõuab kaasaminekut uue korrastisega. Rakendame uude korrastisse me skautlikud töömeetodid, anname oma parema. Ärgem saagem aga iial endi põhimõtete äraandjaks, jääme südames gaideks, sõna suures ulatuses, olgu nimi milline tahes.

Ärgem iial saagem nende juhtide sarnasteks, kes arvavad, et militaarne oleks noorele kasvatav, kus ta vaid käsutäitjaks. Eeskuju olgu mõjutaja ja ks. Surnud distsipliin, mis tugeneb välisel autoriteedil, on vale.

Sisemise ühistunde kasvatamine viib aga noori edasi. Ei tule noort kasvatada mitte ainult rahvuslusele, riiklusele, vaid igakülgeks inimeseks, kes elab isamaale, inimsoole.

Ettekandele järgnevad asjalikud sõnavõttud, millised kokkuvõttes järgmised: Noored sooviksid meelsamini uuele organisatsioonile uut nime, kuid lepivad nimega „kodutütar“, kui võetakse gaidi vorm ja nooremaile „hella-kese“ nimi.

Noored on huvitatud sellest, et jääks välismaaga ühendus.

Noored on väga mures, mis saab nende juhtidest ja vanematest. Soovivad, et nad ise oma kõrgemaid juhte ja vanemaid võiksid valida ja et senised juhid ja vanemad edasi jääksid.

Noored soovivad edasi töötada senises gaidlikus vaimus.

Õppepäevad lõpevad Eesti Gaidide Maleva vanema sõnavõttuga, kes avaldab tänu kõigile, kes on aidanud kaasa õppepäevade heaks kordaminekuks, eriti Sakala malevale, kui kohapealsele korraldajale. „Mitte jumalaga, vaid jälle nägemist tulevikus!“ kostusid kaua lahkujail kõrvas.

Kilde Eesti Gaidide Maleva III juhtkoolist Diljandis

Algul kavatseti sellesse juhtkooli saata ainult kaks „äravalitut“ igast malevast, kuid hiljem anti neile saatjaskonnad kaasa, nii et Viljandisse kogus neid kenake hulk. Tallinnast tuli meid seepärast rohkesti, et peale kahe tööjuhi — kolmas ladus teepeal — oli meil saata nood kaks mastrit, kes pidid meid tutvustama laagri pioneertööde valmistamise kunstiga.

Avaaktusel üteldud tervitused olid ilusad ja süda tundis selget rõõmu, et sa kuulud just gaidide perre ja mitte mõnda teise organisatsiooni. Ja siiski: meile pandavat ühinemisel suurt rõhku. See siis rõhubki tüdrukute tuju alla, ehkki — vähemalt sealkuuldu järgi — peaks see mõjuma vastupidiselt. Seda vastupidisust toonitas ka gdr. Juske oma lõpppreferaadis, kuid — kõik pole pandud aru saama noist tähtsast asjust.

Juhtkooli teisel päeval pidi korraldatama „töölaagrist“ vabadele juhtidele suusapäev. Tallinna rahvas võttis ka ühe paari suuski kaasa, aga seda oli vist palju: seisis see paar magamistoa nurgas ja kui korraks viidigi välja, siis jäi koolimaja ette lumme kinni, ei liikunud edasi ega tagasi. Tüdrukul oli tükk vaeva enne, kui ta need lumest kätte sai, aga ega ilma vaevata saa kedagi kätte.

Rohkem gaide ma suuskadel üldse ei näinud. Võib-olla oli mõni 2. algkooli ees ka lumehanges kinni selsinatel suusapäeval, aga sinna mu silm ei ulatanud.

Tallinna tüdrukute söögiisu on laialt tuntud, kuid Viljandis ühislõunal suudet seda rahuldada täiel määral. Pole midagi ütelda, jõukas maa ja osavad kokad. Aga meie kanged mastrid olevat küll pooltüh-

jaks jäänud. Tea nüüd neid meesterahvaid, vaatasid ehk rohkem kokki kui toitu.

Teeõhtul pakuti nii hinge- kui ihutoitu ja üle jäi mõlemat. Kahju ainult et suured sõnad üteldi enne suurt söömist, vastupidises järjekorras oleks ehk pääsnud rohkem mõjule.

Pärast sai jalakeerutamist ülal saalis. Mastrid tegid mehetöö: kahekesi tantsitasid terve Eesti Gaidide Maleva juhtkonna läbi. Päris rõõm oli vaadata nende väsimatust.

Kui suured töökoosolekud olid läbi, siis toodi nende saavutused üldsusel arvustamiseks ja seal siis kiitis tegija tööd ja töö tegijat. Nii et kui mõni riist logises konstruktsioonilt, siis oli ta kasutusviisiit — tegijate oma jutu järgi — väga otstarbekas.

Juhtkooli lõpppreferaadi lõppresultaadiks jäi: meie tulevik on tumedam kui enne; s. o. äraseletatult: targemat me midagi ei kuulnud. Esitati küsimusi, arutati omavahel, kuid võitlusmeeleolu puudus. „Raske on astla vastu üles lüüa.“ Vanemad ja juhid muretsevad gaidide, gaidid jälle vanemate ja juhtide saatuse eest, nii et üks suur muretsemine võttis maad. On sellest kasu, näitab tulevik.

Kokku tuldi vaikselt ja lahkuti vaikselt, ja vahepeal üteldi vaevu mõni kõva sõna. Oli see ehk vaikus enne tormi? Esialgul oodakem suvist laagrit, mis asuneb veel niiteldal kuu peal, kuna talle pole leitud veel kindlat paika Eestis. Aga alla me ta seal toome ja ära peame, niisiis nägemiseni laagris!

K. K.

Armast rühmaliiget

Jda Siimuõue

Sünd. 22. X. 1897. a. Surn. 18. I. 1939. a.

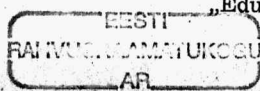
mälestavad kurbuses

TALLINNA GAID. LASTEVANEMATE KOGU ja GAIDID.

VÄLJAANDJA: EESTI SKAUTIDE MALEVA PEASTAAP. Pea- ja vastutavtoimetaja N. KANN. Tegevtoimetaja: L. KÄRSEN. Toimetuse liikmed: V. SUIGUSSAAR, E. OTS, A. VAKS, R. KÄRNER, J. RAJALEID, E. KARIK. Talitusjuht: A. PEIKEL. Üksiknumbri hind 25 snt. Aastakäik Kr. 2.—. Ilmub aastas 10 numbrit. Toimetuse ja talituse aadress: Tallinn, Vene tän. nr.26. Telef. 486-96. Jooksev arve nr. 180.

Ilmumise kuupäev 31. jaan. 1939.

„Edu“ trükk, Tallinn, Vene tän. 16.

§ 8.

Peavanema loal annetan püsiva ja hoolsa skautliku töö eest a) „teenetemärgi“ skm. Richard Roos'ile — Nõmme Skautide Malevast ja n.-skm. Boris Tamm'ele — Harju Skautide Malevast.

b) „teenete diplomi“ n.-skm. Edgar Igarik'ule — Järva Skautide Malevast, n.-skm. Johannes Palund'ile ja n.-skm. Eduard Raia'le Tapa Skautide Malevast, n.-skm. Elmar Tolm'ule ja n.-skm. Richard Tõnnus'ele — Tallinna Skautide Malevast, Priidu Tänav'ale — Võru Skautide Malevast, n.-skm. Osvald Jõe'le — Harju Skautide Malevast.

§ 9.

Annetan „eeskujuliku skaudi“ diplomi vastava märgi kandmise õigusega järgmistele tublidele I järgu skautidele. Philip Adler'ile ja Hans Epner'ile — Järva Skautide Malevast, Helmuth Tammiste'le, Ernst Reesaare'le ja Siimo Jõe'le — Lääne Skautide Malevast, Adolf Paulus'ile, Boris Roots'ile, Konstantin Andrejev'ile, Evald Mänd'ile ja Vassili Kamenev'ile — Narva Skautide Malevast, Boris Raag'ile ja Matti Jõe'le — Harju Skautide Malevast, Endel Kuusvere'le, Armas Schüts'ile, Johannes Hennoch'ile — Tartu Skautide Malevast, Aleksander Kalvet'ile — Pärnu Skautide Malevast, Kalju Taada'le — Tapa Skautide Malevast, Eduard Aleksander Kaldas'ele, Aadu Nõlvak'ule ja Feliks Ostrosky'le — Rakvere Skautide Malevast.

§ 10.

Annetan „eeskujuliku hundu“ diplomi vastava märgi kandmise õigusega järgmistele tublidele kahe tähe hundudele. Korneli Koger'ile — Harju Skautide Malevast, Hans Teder'ile ja Uno Ives'ele — Järva Skautide Malevast, Paul Tammiste'le, Hillar Sander'ile, Lembit Norkroos'ile ja Paul Mathiesen'ile — Lääne Skautide Malevast, Valdek Kangur'ile, Valter Ernits'ile, Magnus Melter'ile, Friedrich Sallo'le Narva Skautide Malevast, Endel Matsalu'le ja Bruno Simon'ile — Pärnu Skautide Malevast, Ants Kalmu'le — Rakvere Sk. Mal., Kalju Nõmmik'ule, Viktor Viirlaid'ile, Kalju Kamarik'ule, Helmuth Valgmaa'le, Arvi Paesüld'ile, Hugo Mellik'ule ja Guido Tulp'ile — Tallinna Skautide Malevast.

§ 11.

Luban skaudi „hoolsusmärke“ malevatel välja anda järgmiselt: Alutagusel 7, Harjul 5, Järval 3, Läänel 6, Narval 11, Nõmmel 5, Pärnul 4, Rakverel 12, Sakalal 2, Tartul 20, Tapal 4, Tallinnal 17.

§ 12.

Luban hundu „hoolsusmärke“ malevatel välja anda järgmiselt: Alutagusel 1, Järval 2, Tartul 8, Rakverel 4, Pärnul 11, Tallinnal 19, Läänel 6, Sakalal 2, Harjul 5.

§ 13.

Avaldan teadmiseks, et Soome Skaudijuhtide Gilwell-kursused on lõpetanud n.-skm. Adolf Peikel — Peastaabist ja n.-skm. Eduard Ots — Tallinna Skautide Malevast ja Läti Skaudijuhtide Gilwell-kursused n.-skm. Konstantin Luuga — Narva Skautide Malevast.

Täna eelmainitud skaudijuhte kursuste lõpetamise eest.

§ 14.

Avaldan teadmiseks, et Eesti Skautide Maleva Skaudijuhtide kursused on lõpetanud: n.-skm. Henn Tammart — Saare Skautide Malevast, n.-skm. Meinhard Jürna — Alutaguse Skautide Malevast, n.-skm. Aleks Asi — Alutaguse Skautide Malevast, I jsk. Konstantin Kargaja — Narva Skautide Malevast, I jsk. Endel Kukk — Rakvere Skautide Malevast, I jsk. Ernst Reesaar — Lääne Skautide Malevast.

§ 15.

Kinnitan ametisse Eesti Skautmasterite Kogu juhatause järgmises koosseisus: Juhataja skm. H. Haamer — Tartu Skautide Malevast, juhataja asemik ja sekretär skm. V. Sirgo — Tartu Skautide Malevast, laekur skm. A. Moks — Sakala Skautide Malevast, Liikmed: skm. H. Michelson — Peastaabist, skm. E. Peetsu — Tartu Skautide Malevast, skm. E. Priimann — Rakvere Skautide Malevast, skm. E. Jõgi — Tallinnast. Alus: Eesti Skm. Kogu peakoosoleku otsus 30. X 38. a.

§ 16.

Kõigil Skautmasterite Kogu liikmetel esitada tegevusaruanded kogu tegevusaja eest.

Aruanded saata Skautmasterite Kogu juhatausele hiljemalt 1. veebruariks 1939. a. Alus: Skm. Kogu juhatause otsus 10. XII 38. a.

N. Kann, skm., Eesti Skautide Maleva vanem.

V. Andresen, skm., Eesti Skautide Maleva Peastaabi ülema abi.

Skaudid!

**Kasutage võimalust reisimiseks
Soomes, Lätis ja Eestis.**

Selle üllatuse valmistab Teile

**„Palle 15 aastaselt 44 päevaga
ümber maailma“**

levitamise võislus.

Lähemat informatsiooni saate selles oma
malevajuhi ja võistluse korraldajalt n-skm.
Kalju Rinaldi'lt, aadressil postkast 28 —
Rakvere.

Jälgige kirjutist tekstis lhk. 20.

Skaudid — juhid!

Soetage endale

**„Skaudi kalender-
mäekmik 1939“**

ja

„Salga töö I“

Tellimised nskm. R. Kärner

Tallinn, Alberti tän. 11—9.